

Missä olemme jo?

[03/06](#)

Kirjastonhoitaja Pirjo Korhonen puuttui aiheellisesti asiaan, joka meitä kaikkia huolestuttaa: meitä koskevia päätöksiä tehdään jossakin koko ajan. Yliopistoa on toistakymmentä vuotta puristettu ahtaammalle samalla vaatien koko henkilökunnalta enemmän ja enemmän. Jotta toimintakyky säilyy, yliopiston johdon on pyrittävä löytämään keinot tasapainottaa resurssit ja meille asetetut vaatimukset. Kun näitä keinoja etsitään ja toteutetaan, on koko yliopistoyhteisöä kuultava ja annettava kaikille mahdollisuus tuoda kantansa esiin. Mutta tämä vaatimus siis koskee koko yhteisöä, sen kaikkia jäseniä. Koska elämme niukkuudessa, lähes jokainen resurssipäätös koskee monia, ei vain niitä, joita päätös näyttäisi suoranaisesti koskevan. Tästä seuraa, että yliopiston kehittämistä koskevassa päätöksenteossa on otettava kokonaisuus huomioon.

Näin on helppo sanoa, ja näin kai on aina tapana sanoa tällaisissa yhteyksissä. Mutta mitä se tarkoittaa esimerkiksi kirjastoasiassa? Tiedekirjaston asiakkaita ovat opettajat, opiskelijat ja tutkijat, ja heillä on oikeus saada hyvätasoisia kirjastopalveluja. Mutta kaikilla näillä ihmisillä on oikeus vaatia, että he myös laitoksissa saavat hyvää palvelua, mikä edellyttää resursseja yliopiston peruspalveluihin, opetukseen ja tutkimukseen. Tämän varmistamiseksi yliopisto johto on pyytänyt valmistelemaan kirjastolaitoksen kehittämisohjelman.

Tarvitaanko kirjastolaitoksessa rinnakkaista byrokratiajohtamista, monia samanlaisia hallintoelimiä kokouksineen? Tarvitaanko pienimpien yksiköiden vaikeutuvaa henkilöstöpolitiikkaa, jossa ei voi joustavasti hoitaa meille kaikille asetettuja tiukkoja henkilöstönvähennysvaateita. Mitäpä jos vaihtoehtona on se, että kampustasolla palvelut edelleen paranevat. Ihmiset edelleenkin palvelisivat ihmisiä, kuten nytkin. Asiat tehtäisiin yliopistossamme vain kerran verrattuna nykytilanteeseen, jossa moni sama asia tehdään useampaan kertaan eri paikoissa. Henkilöstön osaamista kehitettäisiin antamalla mahdollisuus erikoistua ja lisätä panostusta opetuksen ja kirjastoasiantuntemuksen yhteistyöhön.

Pitkän suunnitteluvaiheen tuloksena siirryttiin kolmella kampuksella kampuskirjastoihin, mitä ratkaisua Pirjo Korhonenkin pitää hyvänä todetessaan niiden toimivan nyt hyvin. Tätä ei ole tarkoituskaan muuttaa, vaan kampusten tieteenalakohtaista palvelua parannetaan. Kampuksilla voidaan keskittyä entistä paremmin asiakkaiden palvelemiseen, kun asiakaspalvelua tukevat toiminnot hoidetaan nykyistä keskitetympään tehokkaasti ja taloudellisesti. Ajatuksena on siis kehittää toiminnan organisoitumista. Tosin keskustakampukselle suunnitellaan suurempaa muutosta eli etenemistä muiden kampusten kulkemalle tielle kohti kampuskirjastoyksikköä.

Suunnittelussamme on se ongelma, että sitä ei ikään kuin koskaan voisi

lopettaa ja siirtyä päätöksiin. Kuitenkin valmistelua on tehtävä ennen laajempaa keskustelua. Näitä kirjastolaitoksen teemoja on käsitelty vuosikausia eri elimissä. Keskusteluun on kukin saanut osallistua, ja monet ovatkin. On silti aivan oikein ja välttämätöntä, että nytkin kirjastojen henkilöstöä, mutta myös muita yliopistolaisia aidosti kuullaan tämän kehittämisvaiheen yhteydessä. Jo ihan lähipäivinä lausunnolle lähtevät työryhmissä valmistellut ehdotukset, ja keskustelu on vapaa: näkökohtia eri vaihtoehtojen puolesta odotetaan mielet avoimina. Koko yliopistoyhteisö edellyttää hyvin toimivan kirjastolaitoksen olemassaoloa, mutta samalla myös sitä, että kirjastolaitos toimii kustannustehokkaasti.

*Eero Puolanne
professori
Kirjastojen rakenteellisen kehittämisen
työryhmän puheenjohtaja
Elintarviketeknologian laitos
eero.puolanne [at] helsinki.fi
puh. 191 58458*

« [EDELLINEN ETUSIVU SEURAAVA](#) »